

Moestuin de Haar

Jaarverslag 2019

11 februari 2020

Inleiding

In 2019 heeft onze stichting definitief het fundament gelegd voor het weer in gebruik nemen van de historische moestuin de Haar.

Dit is gelukt door de inzet van tuinder Simone en vele vrijwilligers, door de inbreng van de grond door Natuurmonumenten, met financiële ondersteuning van de gemeente Utrecht, de provincie Utrecht en de Rabobank en enkele donaties van enthousiaste particulieren.

Omdat onze stichting in december 2018 is opgericht, is dit ons eerste jaarverslag en beginnen we met een korte voorgeschiedenis, die ook 2018 bestrijkt. Daarna volgt een overzicht van onze activiteiten en resultaten over 2019.

Voorgeschiedenis vanaf 2018

Na de verzelfstandiging van Kasteel de Haar is het terrein van de voormalige moestuin van het kasteel in eigendom gekomen van Natuurmonumenten. Natuurmonumenten, Stichting Kasteel de Haar en de gemeente Utrecht hebben in dat kader de intentie afgesproken, dat de moestuin in ere wordt hersteld en weer in bedrijf wordt genomen.

Vanuit historisch perspectief wordt ook de verbinding tussen het dorp Haarzuilens en Kasteel/park de Haar, met de moestuin als schakel, zodanig hersteld dat op de oorspronkelijk locatie weer groente, fruit en bloemen worden geteeld en geogst door en voor inwoners uit Haarzuilens en omgeving.

Die intentie tot herstel is uitgesproken inclusief gebruik van kassen uit het voormalige tuinbouwgebied Leidsche Rijn (nu VINEX-woonwijk gemeente Utrecht), waarvan de restanten nu aanwezig zijn op de locatie van de moestuin in Haarzuilens. Dit herstel willen genoemde partijen langs de lijnen van een bewonersinitiatief laten verlopen.

Van initiatiefgroep tot stichting Moestuin de Haar

Natuurmonumenten heeft daarop in maart 2018 vrijwilligers, die al actief waren op hun landgoed Haarzuilens, gevraagd of zij hierin het voortouw wilden nemen. Dit is opgepakt vanuit die groep en heeft geresulteerd in de oprichting van Stichting Moestuin de Haar in december 2018.

Een belangrijke steun in de rug was, dat wij al in 2018 financiële bijdragen ontvingen van de gemeente Utrecht via het Initiatievenfonds en van de Rabobank uit hun Stimuleringsfonds.

Activiteiten en resultaten 2019

Hoogtepunt in 2019 was de officiële startdag van de tuin op 14 september 2019. Wethouder van Hooijdonk van Utrecht was daarbij aanwezig en hielp bij het inzaaien van de winterrogge. Zo ontstonden de contouren van de acht teeltbedden.

Tuinder

Essentieel was in 2019 een geschikte tuinder te vinden, die als professional onze relatief grote moestuin kwalitatief en met continuïteit praktisch organiseert. Dit is gelukt en de stichting prijst zich gelukkig met tuinder Simone, die samen met de vrijwilligers vanaf najaar 2019 aan de slag is gegaan op de tuin.

Bestuursactiviteiten

Het bestuur vergaderde twee wekelijks op basis van een agenda. De tuinder is bij deze vergadering aanwezig als adviseur. Van elke vergadering wordt een besluiten-en actielijst opgesteld. Op basis van de liquiditeitsprognose en de cashflow wordt de financiële positie van de stichting twee maandelijks beoordeeld. In 2019 is het bestuur uitgebreid met twee bestuursleden tot vijf, gezien de vele activiteiten die in korte tijd uitgevoerd moesten worden.

In de loop van 2019:

- is een Schetsplan opgesteld, dat dient als basis voor de ontwikkeling en exploitatie van de tuin (Land&Co, maart 2019);
- heeft de stichting organisatorisch vorm gekregen (bankrekening, website, vrijwilligersorganisatie);
- zijn inhoudelijke stappen gezet (pachtovereenkomst, inrichtingsplan, selectie tuinbaas/tuinder, communicatieplan, fondsenwerving; ANBI-status; verzekeringen);
- zijn materialen gekocht voor het uitvoeren van de werkzaamheden op de tuin.

Tot slot is in 2019 gestart met diverse onderwerpen, gericht op de langere termijn:

- aanleg nutsvoorzieningen (stroom, water en riolering);
- de toegang tot de tuin vanaf de Eikstraat en de inrichting van de zone voor de oogst-aandeelhouders, de vrijwilligers en bezoekers;
- fondsenwerving voor diverse investeringen, met name vanuit cultuur-historisch perspectief; hiervoor is een lijst van potentiële subsidiegevers opgesteld en zijn al toezeggingen ontvangen via de Aanjaaggroep Leader Weide Veenweiden met de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht als co-financiers;
- crowdfunding en sponsoring op basis van een Plan van Aanpak.

Subsidie gemeente

In 2019 ontvingen wij nogmaals van de gemeente Utrecht subsidie uit het Initiatievenfonds, wat enorm van belang was om het omslagpunt te bereiken van “plan op papier” naar de “uitvoering in de praktijk”.

Samenwerking met Natuurmonumenten en Kasteel de Haar

Met Natuurmonumenten Haarzuilens vond een aantal gesprekken plaats over de inrichting van de tuin, met name in relatie tot het herstel van de tuinmuur door Natuurmonumenten. Met Kasteel de Haar was “collegiaal” contact op basis van onze plannen, ontvingen wij goede praktische steun en bespraken we mogelijkheden voor programmatische samenwerking.

Vrijwilligers en communicatie

- Het aantal vrijwilligers is in 2019 gestaag toegenomen naar rond veertig. Dat geldt ook voor de grote groep belangstellenden (ongeveer 200), die regelmatig Nieuwsbrieven ontvangen en desgewenst via de sociale media op de meest actuele zaken worden geattendeerd.
- Ook in ons geval blijken communicatie en public relations erg belangrijk. Dus is veel aandacht besteed aan de vernieuwing van de website en contacten met de media.
- Verder is draagvlak bij de inwoners van Haarzuilens essentieel en heeft de stichting steeds belangrijke ontwikkelingen gemeld via het lokale platform “Hoor de Haar”, met huis-aan-huis berichten en een Open Dag.

Vooruitblik

Samen met tuinder Simone en de vrijwilligers kijkt de stichting met vertrouwen en ambitie uit naar het eerste teelt- en oogstseizoen 2020. De tuinder is gestart met de verkoop van oogstaandelen en de start hiervan is veelbelovend.